РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

30 септември 2010 година *

По дело C-133/09

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Fővárosi Bíróság (Унгария) с акт от 23 февруари 2009 г., постъпил в Съда на 8 април 2009 г., в рамките на производство по дело

József Uzonyi

срещу

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н J.-C. Bonichot, председател на състав, г-жа C. Toader, г-н K. Schiemann, г-н L. Bay Larsen (докладчик) и г-жа A. Prechal, съдии,

* Език на производството: унгарски.

генерален адвокат: г-н J. Mazák,
секретар: г-н B. Fülöp, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 8 юли 2010 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за г-н Uzonyi, от адв. Y. Uzonyi, ügyvéd,

— за унгарското правителство, от г-жа R. Somssich, г-н M. Fehér и г-жа K. Szíjjártó, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от г-н B. Simon и г-жа F. Clotuche-Duvieusart, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 143ба, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) № 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 (ОВ L 270, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 49, стр. 177), изменен с Регламент (ЕО) № 319/2006 на Съвета от 20 февруари 2006 г. (ОВ L 58, стр. 32, Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 70, стр. 108, наричан по-нататък „Регламент № 1782/2003“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Uzonyi и Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve (централен орган на Службата за селско стопанство и развитие на селските райони, наричан по-нататък „Hivatal“) относно заявление за отделно плащане за захар.

Правна уредба

Общностно право

3 Член 143ба от Регламент № 1782/2003, озаглавен „Отделно плащане за захар“, в параграф 1, първа алинея предвижда:

„Чрез дерогация от член 143б новите държави членки, които прилагат схемата за единно плащане на площ, могат в срок до 30 април 2006 г. да вземат решение за 2006 г., 2007 г. и 2008 г. да отпуснат отделно плащане за захар на земеделските стопани, които отговарят на критериите за избираемост съгласно схемата за единно плащане на площ. Това плащане се отпуска въз основа на обективни и недискриминационни критерии, а именно:

— количествата захарно цвекло, тръстика или цикория, за които са сключени договори за доставка по силата на член 19 от Регламент (ЕО) № 1260/2001,

— произведените количества захар или инулинов сироп в съответствие с Регламент (ЕО) № 1260/2001,

— средният брой хектари, засети със захарно цвекло, тръстика или цикория, използвани за производството на захар или инулинов сироп и за които са сключени договори за доставка по силата на член 19 от Регламент (ЕО) № 1260/2001,

и по отношение на представителен период, който може да бъде различен за всеки продукт за една или повече от пазарните години 2004—2005, 2005—2006 и 2006—2007 и който ще бъде определен от държавите членки преди 30 април 2006 г.“

4 Член 1, точка 2 от Регламент (ЕО) № 2011/2006 на Съвета от 19 декември 2006 година за адаптиране на Регламент (ЕО) № 1782/2003 относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители, на Регламент (ЕО) № 318/2006 относно общата организация на пазарите в сектора на захарта и на Регламент (ЕО) № 320/2006 за установяване на временна схема за преструктуриране на захарната индустрия в Общността във връзка с присъединяването на България и Румъния към Европейския съюз (ОВ L 384, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 81, стр. 40), в сила от 1 януари 2007 г., заменя второто изречение от член 143ба, параграф 1, първа алинея със следния текст:

„Това плащане се отпуска по отношение на представителен период, който може да е различен по отношение на всеки продукт, от една или повече от пазарните 2004—2005, 2005—2006 и 2006—2007 години и следва да бъде определен от държавите членки в срок не по-късно от 30 април 2006 г., въз основа на обективни и недискриминационни критерии, като например:

— количествата захарно цвекло, тръстика или цикория, за които са сключени договори за доставка в съответствие с член 19 от Регламент (ЕО) № 1260/2001 или в съответствие с член 6 от Регламент (ЕО) № 318/2006, както е приложимо,

— количествата захар или инулинов сироп, произведени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1260/2001 или в съответствие с Регламент (ЕО) № 318/2006, както е приложимо,

— средният брой хектари, засети със захарно цвекло, тръстика или цикория, използвани за производството на захар или инулинов сироп и за които са сключени договори за доставка в съответствие с член 19 от Регламент (ЕО) № 1260/2001 или в съответствие с член 6 от Регламент (ЕО) № 318/2006, както е приложимо“.

5 При тълкуването на член 143ба от Регламент № 1782/2003 ответникът се е позовал на това изменение, което не е приложимо ratione temporis към спора по главното производство.

Национална правна уредба

6 Член 2, параграф 1 от Правилник 48/2006 (VI.22.) на Министерството на селското стопанство и развитието на селските райони (FVM) относно отделното плащане за захар, отпускано на земеделските стопани, които отговарят на критериите съгласно схемата за единно плащане на площ (*Magyar Közlöny*, 2006/75, наричан по-нататък „Правилник на Министерството на селското стопанство и развитието на селските райони“) гласи:

„На критериите за плащане отговарят земеделските стопани, които:

а) отговарят на критериите за единно плащане на площ съгласно специалната правна уредба, действала през референтната стопанска година;

б) имат право да доставят цвекло през референтния период или имат договор въз основа на квотата за захар на Словения;

в) са изпълнили задълженията си, свързани с правото да доставят захарно цвекло.

[…]“.

7 Правото на доставка съответства на количеството захарно цвекло, необходимо за производството на количеството захар, което попада в обхвата на квотата за захар, определена за всяка държава членка съгласно общностното право.

8 Член 5 от Правилника на Министерството на селското стопанство и развитието на селските райони гласи:

„1) Към заявлението за плащане се прилагат следните документи:

a) удостоверение, издадено от Съвета относно захарта, което показва (в тонове) количеството захар, което заявителят има право да доставя (16 %) към 1 юли 2004 г. и към 1 юли 2005 г. (изчислено въз основа на единна ставка за добив 140 kg/t),

b) удостоверение, издадено от органа, който управлява дейността, свързана с квотите за преработка на захарно цвекло, което показва количеството (в тонове) захарно цвекло „A“ и „B“ (16 %), доставено по договори за

отглеждане на цвекло през пазарните 2004—2005 или 2005—2006 години (когато е необходимо декларациите на преработвателните предприятия се коригират с оглед отчитане въз основа на единна ставка за добив на захар 140 kg);

c) удостоверение, издадено от компетентния регионален съюз на производителите на захарно цвекло, от което е видно, че заявителят е изпълнил задълженията във връзка с правото на доставка;

d) всеки друг документ, от който е видно, че земеделският стопанин отговаря на критериите за плащане.

2) Що се отнася до членовете на сдружение на производители, преработвателите доказват общото доставено от сдружението количество, а последното доказва доставените от отделните членове количества в рамките на сдружението.

[…]“

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

9 На 28 юни 2006 г. г-н Uzonyi, жалбоподател в главното производство, подава в Hivatal заявление за отделно плащане за захар за 2006 г. за произведеното от него захарно цвекло, доставяно чрез посредник — търговец, който се занимава с посредничество, координиране и подпомагане на производствената дейност на земеделските стопани, на които посредничи.

10 Г-н Uzonyi обаче могъл да докаже, че има право да доставя цвекло и че е спазил задълженията, свързани с това право, само по отношение на посредника.

11 С решение от 18 април 2007 г. Hivatal отхвърля заявлението му с мотива, че то не отговаря на критериите за получаване на помощ, тъй като не е представил документите, изисквани по член 5, параграф 1 от Правилника на Министерството на селското стопанство и развитието на селските райони.

12 Г-н Uzonyi обжалва това решение по административен ред.

13 Неговата жалба е отхвърлена с решение от 6 юли 2007 г. на министъра на селското стопанство и развитието на селските райони, в чиито правомощия встъпва Hivatal — ответник в главното производство.

14 Като мотив за отхвърляне на жалбата се изтъква, че на критериите за плащане отговарят само земеделските стопани, които имат право да доставят захарно цвекло и са изпълнили свързаните с това задължения. Поради това, тъй като приложените към заявлението документи не се отнасят до правата на доставка на самия заявител и до изпълнението от негова страна на свързаните с това задължения, а до тези на посредника, не били изпълнени изискванията на член 5, параграф 1 от Правилника на Министерството на селското стопанство и развитието на селските райони.

15 Г-н Uzonyi обжалва пред запитващата юрисдикция решението за отхвърляне на жалбата му. Той твърди, че е налице дискриминация между производителите, които сами доставят захарно цвекло, и тези, които доставят захарно цвекло чрез посредници. Той иска да бъде приложен по аналогия член 5, параграф 2 от Правилника на Министерството на селското стопанство и развитието на селските

райони, който се отнася до доставката на цвекло посредством сдружение на производители.

16 Пред запитващата юрисдикция ответникът в главното производство поддържа, че прилагането на обективни и недискриминационни критерии се отнася до представителния период, към който препраща член 143ба от Регламент № 1782/2003, а не до лицата, които отговарят на критериите за плащане, и които са посочени в същата разпоредба. Според него това се потвърждава от изменението, което член 1, точка 2 от Регламент № 2011/2006 въвежда в член 143ба от Регламент № 1782/2003. Това изменение само уточнявало нормата, без да променя нейния смисъл. Следователно, както преди, така и след изменението, прилагането на обективните и недискриминационни критерии се отнасяло само до представителния период.

17 Запитващата юрисдикция приема, че членове 2 и 5 от Правилника на Министерството на селското стопанство и развитието на селските райони изключват от плащане земеделските стопани, които не са пряко обвързани от договори с производители на захар, а са сключили договор за отглеждане на цвекло с посредник, който има право на доставка във връзка с площите, експлоатирани от производителите, на които той посредничи. Всъщност тези земеделски стопани не били в състояние да докажат, че те самите имат право на доставка, каквото е изискването на Правилника на Министерството на селското стопанство и развитието на селските райони, за да получат плащане.

18 От друга страна, същата юрисдикция отбелязва, че земеделските стопани, които членуват в сдружение на производители, и които не са пряко обвързани от договори с производители на захар, но са сключили договор за отглеждане със сдружение, което има право на доставка във връзка с площите, експлоатирани от негови членове, могат да получат отделно плащане за захар съгласно действащите разпоредби на член 5, параграф 2 от Правилника на Министерството

на селското стопанство и развитието на селските райони, като представят удостоверение, издадено от това сдружение.

19 Според тази юрисдикция би следвало да се има предвид постоянната практика на Съда, според която член 34, параграф 2, втора алинея ЕО, който забранява всякаква дискриминация в рамките на общата селскостопанска политика, е само специфичен израз на общия принцип на равенство.

20 Запитващата юрисдикция счита, че текстът на общностната разпоредба, чието тълкуване се иска, не е ясен, като освен това се има предвид, че впоследствие тя е изменена. Според тази юрисдикция, ако Съдът трябва да постанови, че съгласно член 143ба от Регламент № 1782/2003 всички производители на цвекло, които го доставят чрез посредник, отговарят на критериите за отделно плащане за захар също колкото тези, които го доставят сами, то тогава на жалбоподателя в главното производство би могло да бъде отпуснато такова плащане за 2006 г., също както на множество други жалбоподатели по висящи производства, като се приложи по аналогия член 5, параграф 2 от Правилника на Министерството на селското стопанство и развитието на селските райони.

21 При тези обстоятелства Fővárosi Bíróság решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Изразът „плащане“[то] се отпуска въз основа на обективни и недискриминационни критерии“, съдържащ се в член 143ба, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 в редакцията му, действала до 31 декември 2006 г., означава ли, че във връзка с критериите за избираемост с оглед на плащането за захар, което е отделно от схемата за единно плащане, не може да се прави разлика между земеделските стопани в зависимост от това дали доставят захарното цвекло за преработка пряко (самите те) или непряко (чрез посредник)?“.

По преюдициалния въпрос

22 Със своя въпрос, разглеждан в светлината на мотивите на преюдициалното запитване, националната юрисдикция по същество иска да установи дали член 143ба, параграф 1 от Регламент № 1782/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която изключва от възможността да получи отделно плащане за захар земеделски стопанин, който няма право на доставка и доставя захарно цвекло на производители на захар чрез посредник, който е титуляр на такова право, когато тази правна уредба отпуска отделно плащане на земеделски стопанин, който има право да доставя захарно цвекло пряко на производител на захар, както и на земеделски стопанин, който няма такова право на доставка, членува в сдружение на производители и доставя захарно цвекло на производители на захар чрез това сдружение, което има право на доставка.

23 За да се отговори на този въпрос, следва да се установи дали такава национална правна уредба провежда забранена от член 143ба от Регламент № 1782/2003 дискриминация.

24 Предвид твърденията, изтъкнати от ответника в спора по главното производство, следва в самото начало да се приеме, че:

— на всички езици в редакцията, приложима към спора по главното производство, текстът на член 143ба от Регламент № 1782/2003 ясно предвижда, че отделното плащане за захар се отпуска въз основа на обективни и недискриминационни критерии на земеделските стопани, които отговарят на критериите в рамките на схемата за единно плащане на площ,

— на нито един от езиците текстът на посочения член не установява връзка между обективни и недискриминационни критерии, от една страна, и определянето на представителните периоди, от друга страна.

25 Последващото изменение на член 143ба, направено с член 1, точка 2 от Регламент № 2011/2006, не поставя под въпрос тези констатации.

26 Всъщност, макар да не може да се изключи вероятността изменяща разпоредба по изключение да служи при тълкуването на изменената разпоредба, подобна възможност a priori е изключена, когато преди изменението ѝ разпоредбата е ясна на всички езици.

27 Във всеки случай изглежда, че в настоящото производство изменящата разпоредба не е ясна на всички деветнадесет езика, на които съществува. Всъщност на шест от тях, а именно на датски, естонски, френски, унгарски, полски и португалски език, са налице различия в текста в посочената разпоредба, които пораждат поне двусмисленост по въпроса дали обективните и недискриминационни критерии се прилагат за предоставяне на плащане или за определяне на представителния период.

28 Освен това смисълът на текста на останалите тринадесет езика, а именно на испански, чешки, немски, гръцки, английски, италиански, латвийски, литовски, нидерландски, словенски, словашки, фински и шведски език, е ясен като този на подлежащата на тълкуване разпоредба.

29 Следователно трябва да се приеме, че член 143ба от Регламент № 1782/2003 изисква от новите държави членки да прилагат обективни и недискриминационни критерии, когато предоставят отделно плащане за захар.

30 По този начин посоченият член само отново повтаря прогласената в член 34, параграф 2, втора алинея ЕО забрана за дискриминация.

31 В това отношение съгласно установената съдебна практика забраната за дискриминация в рамките на общата селскостопанска политика е само специфичен израз на общия принцип на равенство, който изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова разграничаване не е обективно обосновано (вж. по-специално по повод член 34, параграф 2, втора алинея ЕО Решение на Съда от 11 юли 2006 г. по дело Franz Egenberger, C-313/04, Recueil, стр. I-6331, точка 33, Решение на Съда от 11 юни 2009 г. по дело Agrana Zucker, C-33/08, Сборник, стр. I-5035, точка 46 и Решение на Съда от 20 май 2010 г. по дело Agrana Zucker, C-365/08, Сборник, стр. I-4341, точка 42).

32 Регламент № 319/2006 въвежда член 143ба в Регламент № 1782/2003 в редакцията му отпреди промените, направени в него.

33 От второ, шесто, седмо, девето, десето и единадесето съображение на Регламент № 319/2006 следва, че той има за цел да осигури подпомагане на доходите на „земеделските стопанини“, които произвеждат захарно цвекло и отговарят на критериите в рамките на схемата за единно плащане на площ.

34 Посоченият регламент не установява никаква връзка между предоставянето на отделно плащане за захар и това дали земеделските стопани доставят захарно цвекло на производителите на захар пряко или непряко. Освен това той не установява връзка между отделното плащане за захар и това дали земеделският стопанин има право на доставка.

35 Следователно, като се има предвид целта на Регламент № 319/2006 произвеждащите захарно цвекло земеделски стопани се намират в сходно положение, независимо дали доставят тези стоки пряко или непряко на производителите на захар и дали самите те имат правото на доставка, предвидено в националната правна уредба.

36 Според тълкуването обаче на националната правна уредба, приложима в спора по главното производство — тълкуване, което запитващата юрисдикция дава и потвърждава в отговора си на отправено от Съда искане за изясняване поради различия в тълкуването на тази правна уредба, появили се в представените пред него писмени становища — на земеделски стопанин, който ползва посредник, няма право на доставка и доставя захарно цвекло на производителите на захар чрез посредник, който има право на доставка, не може да бъде отпуснато пряко отделно плащане за захар, за разлика, от една страна, от земеделския стопанин, който има право на доставка и извършва сам доставката, и от друга страна, от земеделския стопанин, който няма право на доставка, доставя цвеклото си на производителите на захар посредством сдружение на производители, което има такова право и в което той членува.

37 От това следва, че национална правна уредба като разглежданата в главното производство третира по различен начин сходни положения.

38 При това положение следва да се провери дали това различно третиране е обективно обосновано.

39 В своето писмено становище унгарското правителство изтъква, че посредникът обикновено по-добре се справя с административната работа, свързана с отделното плащане за захар. Като цяло възприетата от националното право процедура била по-благоприятна за производителя. Тя способствала за ефикасно обработване на преписките, тъй като административните органи трябвало

да се произнасят само по заявления на посредници, а не по такива на всички производители, които ползват посредник.

40 В хода на устната фаза на производството унгарското правителство уточнява, че според него, за да изпълни условията по член 143б от Регламент № 1782/2003, самият посредник трябва да отговаря на критериите по схемата за единно плащане на площ.

41 Трябва да се отбележи обаче, че според тълкуването на запитващата юрисдикция принадлежността на даден земеделски стопанин към сдружение на производители, което има право на доставка, не е пречка на посочения земеделски стопанин да бъде предоставено пряко отделно плащане за захар, макар самото заинтересовано лице да няма такова право на доставка.

42 Ето защо земеделските стопани, членове на сдружение на производители, могат сами да подадат заявление за отделно плащане за захар, без да им бъдат противопоставяни съображения, че колективното обработване на заявленията било по-ефикасно. Подобни съображения обаче могат да бъдат валидни както за посочената категория земеделски стопани, така и за тези земеделски стопани, които ползват посредник и нямат право на доставка.

43 Впрочем дори да се предположи, че тези съображения могат да бъдат противопоставяни на земеделските стопани, които ползват посредник или са членове на сдружение, и не извършват сами доставки на производители на захар, тези съображения не биха могли при всякакви обстоятелства да представляват обективна обосновка за различно третиране на тези два типа земеделски стопани в сравнение със земеделския стопанин, който сам извършва доставки на производителя на захар.

44 В частност такива съображения не могат да бъдат изтъквани, ако условията, предвидени за предоставяне на отделно плащане въз основа на заявление на посредник в крайна сметка лишават съответните земеделски стопани от възможността да ползват това плащане, например когато:

— тези земеделски стопани, чийто посредник не подаде заявление, не бъдат допуснати да подадат пряко вместо него заявление за отделно плащане,

— подаването от посредник на заявление за отделно плащане от името на земеделските стопани е подчинено на условието самият посредник да отговаря на критериите съгласно схемата за единно плащане на площ, макар съгласно член 143ба от Регламент №1782/2003 това изискване да е налице само за земеделския стопанин, който иска отделното плащане, а не за посредника, който го представлява.

45 Следователно трябва да се направи извод, че разлика в третирането като разглежданата в рамките на спора по главното производство не е обективно обоснована.

46 Поради това на поставения въпрос следва да се отговори, че член 143ба, параграф 1 от Регламент № 1782/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която изключва от възможността да ползва отделно плащане за захар земеделски стопанин, който няма право на доставка и доставя захарно цвекло на производителя на захар чрез посредник, който има такова право, а същевременно отпуска отделно плащане на земеделски стопанин, който има право на доставка и доставя захарно цвекло пряко на производителя на захар, както и на земеделски стопанин, който няма право на доставка, членува в сдружение на производители и доставя захарно цвекло на производителя на захар чрез това сдружение, което има такова право на доставка.

47 Във всеки случай националната юрисдикция следва да прецени дали може да даде на националната правна уредба тълкуване, което да съответства на приложимото общностно право.

По съдебните разноски

48 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

Член 143ба, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 година относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001, изменен с Регламент (ЕО) № 319/2006 на Съвета от 20 февруари 2006 година, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която изключва от възможността да ползва отделно плащане за захар земеделски стопанин, който няма право на доставка и доставя захарно цвекло на производителя на

захар чрез посредник, който има такова право, а същевременно отпуска отделно плащане на земеделски стопанин, който има право на доставка и доставя захарно цвекло пряко на производителя на захар, както и на земеделски стопанин, който няма право на доставка, членува в сдружение на производители и доставя захарно цвекло на производителя на захар чрез това сдружение, което има такова право на доставка.

Подписи